

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 25.—
za en mesec " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec " 2.—
V spravi prejemov mesečno . . 1.—76
Sobotna izdaja:
za celo leto " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna pettirvata (72 mm):
za enkrat po 18 v
za dvakrat " 15 "
za trikrat " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettirvata po 23 vin.
== Poslano: ==
enostolpna pettirvata po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red

== Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Za bodočnost Evrope.

Sedmi dan bitke milijonskih armad na severu. — Največja bitka v svetovni zgodovini. — Bitka se razvija na črti, ki je tako dolga kot je iz Ljubljane na Dunaj. — Položaj za nas ugoden.

Dva meseca sta pretekla po sara-jevskem umoru in prav v teh dneh di-va v vzhodni Galiciji hud boj za odlo-čitev med nami, maščevalci nedolžnih in nesrečnih žrtev in med Rusi, ki so nastopili proti nam, da ščitijo morilce in tiste, ki so morilce najeli. Ob enem pa hočejo Rusi doseči svoj cilj, namreč uničiti Avstro-Ogrsko.

Ne samo cela Avstroogrška, ampak ves svet z napetostjo pričakuje izida te velikanske bitke, ki ji v zgodovini ni para. Vroče želje in iskrena molitev vseh spremlja vrle bojevnike, posebno vroče želje in molitev nas Slovencev, kajti v tej bitki prejmejo ognjeni krst tudi slovenski fantje in mošje.

V torek 25. avgusta je padla odlo-čitev v bitki pri Krasniku in isti dan dopoldne se je pričela velikanska odlo-čilna bitka na črti, ki je približno tako dolga, kot je iz Ljubljane na Dunaj. V tej bitki se bore vsi avstrijski narodi: Slovenci, Hrvati, Čehi, Poljaki, Slovaki, Nemci, Madžari in Rumuni z najrazlič-nejšimi narodi obširne ruske države.

Ruska armada je razmeroma hitro udrla v Galicijo. To kaže, da je bila Ru-sija za vojsko popolnoma pripravljena že del časa pred napovedjo vojske. Le naš izborni mobilizacijski aparat je pre-prečil, da ruska ofenziva ni dosegla večjih uspehov.

V trenutku, ko to pišemo, odločitev te velikanske bitke še ni padla. Čisto mogoče je, da bo bitka trajala še par dni. Vsa došla poročila pa soglašajo, da je splošen položaj naših čet ugoden. Po-sebno vesela poročila prihajajo od na-

šega levega krila, ki v obeh skupinah med Vislo, Wieprzom in Bugom zma-govito prodira proti sovražniku.

Mi smo rusko napredovanje iz strate-gičnih razlogov trpeli. Dobro je sedaj za nas, da so se sedaj Rusi spustili v boj. Kajti nam je na našem ozemlju veliko lažje preskrbljevati in ojačevati armado kakor Rusom.

Japonske zmage v rusko-japonski vojski niso imele popolnega uspeha, ker so bili Japonci preslabi, da bi zasledovali sovražnika. Sedaj je to drugače, ker naša armada vé, da samo vztrajnost zmaguje in da se zmagaja najbolje izkoristi, ako se so-vražnik neprestano zasleduje. To je takti-ka avstrijske in nemške vojske, ki je pri-nesla že več lepih uspehov na belgijskem, francoskem in na ruskem bojišču.

Zato trdno upamo, da se bo tudi se-danja bitka, ki je največja v svetovni zgo-dovini, končala z zmago avstroogrške armade. Zaupamo v vsemogočnega Go-spada vojskih trum, da bo tudi sedaj podelil zmago našim vojakom, ki se bore za največje interese človečanstva, za pravičnost in svobodo.

ARMADNO POVELJE NA SEVERO-VZHODNEM BOJIŠČU.
VRLA ARMADA BO VSE PREMAGALA!
6000 VJETIH RUSOV.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se uradno poroča: Armadni poveljnik general konje-nice Dankl je izdal 26. avgusta to-le po-velje armadne komande podrejenim mu krdelom:

Armada je 23. in 24. avgusta v bitki pri Krasniku, Poličnici in Goraiu (jugo-vzhodno od Krasnika) sijajno prestala svoj krst v ognju. Vsi kori so vsled neustraše-nosti krdel sovražnika prisilili, da se je bežeč umaknil. Kolikor je doslej znano, smo zaplenili 3 zastave, 28 topov in mnogo strojnih pušk ter zajeli nad 6000 vojnih vjetnikov. Iz vsega srca se zahvaljujem vsem pripadnikom armade za usluge, ki so jih storili našemu Najvišjemu vrhovnemu vojnemu gospodarju in domo-vini. Pa tudi žalost nam polni srce. Mnogo naših tovarišev je umrlo na polju časti. Njih se spominjajmo v tem slovesnem tre-nutku! Še imamo pred seboj težke boje in mnogo truda. Vrla armada — o tem sem prepričan — bo vse to premagala.

NAŠ BOJNI POLOŽAJ NA GALIŠKI MEJI UGODEN.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Polo-žaj naših krdel je ugoden. V bitki na gališki meji prodira šele naše levo krilo.

BITKA TRAJA DALJE.

Dunaj, 30. avgusta. (Kor. urad.) Boji na ruskem bojišču trajajo z nezmanjšano silo dalje. Vzhodno od armade pod povelj-stvom Dankla, ki kljub utrjenim sovraž-nim postajankam neumorno prodira proti Lublinu, so pričele posebne naše čete, ki so med Wieprzem in Bugom udrele v Ru-sijo, 28. avgusta napad na rusko armado, ki je došla od Cholma. Nato so se razvili po bitki pri Krasniku nadaljni trdovratni, za naše bojaželjne čete zmagoviti boji pri Zamostju in severno in vzhodno od Toma-ževa. (Tomažev je rusko mesto blizu meje severozahodno od Ravaruske.) V boj so posegle posebne naše čete, ki so udrele pri Belzecu (kraj na gališki meji nasproti To-maževa) v rusko ozemlje. V teh bojih je bilo prav tako, kakor v bitki pri Krasniku, vjetih na tisoče Rusov. V vzhodni Galiciji se bore naše čete z izredno bravuro in sposobnostjo proti močnim in množštevil-njim sovračnim močem.

× × ×

Reka Wieprz (izgovori Vjepz), ki se izliva v Vislo pri Ivángoródu (Ivano-vem gradu), tvori sedaj važno naravno

mejo za operacije naše armade. Ivángoród je močna trdnjava. Wieprz (češko vepř) pomeni: merjasec.

GROF TISZA O SEDANJI BITKI.

Budimpešta. V klubu delovne stranke je izjavil ogrski ministrski predsednik grof Tisza, da so ob sedANJI velikanski bitki pozicije naše armade sijajne in da bo bitka trajala še več dni. Dosedaj došle vesti o bitki so za nas ugodne.

KAJ PRIPOVEDUJEJO RUSKI RANJENCI O NAŠEM OROŽJU.

Budimpešta, 31. avgusta. (Kor. urad.) Iz Losentca poročajo ogrskemu korespon-denčnemu uradu: Na kolodvor je došlo 1900 ruskih bojnih vjetnikov. Po polurnem odmoru so jih odpeljali naprej v Komorn. Neki stotnik 69. infanterijskega polka je pripovedoval, da so bili vjeti v bitki pri Krasniku. Po njegovem prepričanju je avstrijska armada sijajno zmagala. Učinki avstrijskih granat na ruske čete da so bili strašni. Od njegove kompanije je ostalo živih še devet ljudi.

RANJENCI V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 31. avgusta. (Kor. urad.) V mesto so pripeljali zopet 500 ranjencev s srbskega bojišča.

ZA ZMAGO AVSTRIJSKEGA OROŽJA.

Budimpešta, 31. avgusta. (Kor. urad.) V vseh cerkvah po Budimpešti so se opra-vile cerkvene slovesnosti za zmago avstrijskega orožja.

TURKI SE VESELE NAŠIH ZMAG.

Carigrad, 31. avgusta. (Kor. urad.) Vsi turški listi pišejo jako navdušeno o zma-gah avstrijskega in nemškega orožja.

**RUSIJA SLABO ZA VOJSKO PRI-
PRAVLJENA.**

Sofija, 31. avgusta. Iz Rusije došli bulgarski častniki poročajo, da Rusija za vojsko ni pripravljena. Njeni topovi in puške niso moderne, havbice so sta-re, novih ni dovolj. Od Rusije je bilo zato drzno, da je zdaj vojsko začela.

**BOJI PRI OBMEJNEM MESTU RAD-
ZIWILLOW.**

Lvov, 31. avgusta. »Słowo Polskie« objavlja sledeče poročilo o obmejnih

LISTEK.

Zmaga pri Krásniku.

Avstrija naša, bodi vesela!
Tvoji sinovi zmagajo slavé,
tvoji vojaki sami junaki,
tvoji otroci sami mošje.
Krásnik je tebi krasen spomin,
ali sovrađu kraj bolečin.

Avstrija naša, bodi pokojna!
Večen bo prèstol tvoj in oltar
zvesta so srca tvoje daritve,
močna ljubezen čudežni žar.
Krásnik je tebi krasen spomin,
ali sovrađu kraj bolečin.

Avstrija naša, bodi ponosna!
Tvoji so boji vzvišena čast.
Kje jo še zemljo vidiš prekrasno?
Reci — ukaži! — Tvoja bo last.
Krásnik je tebi krasen spomin,
ali sovrađu kraj bolečin.

Izvirno pismo „Slovincu“ iz vojnega poročevalskega stana

dne 25. avgusta.

Najvažnejši dogodek zadnjega ted-na, to je zmago nemških krdel pri Me-tzu, smo, kakor zasluži, praznovali. Saj je ta sijajni uspeh naših zavezni-kov vsakogar med nami prepričal, da pomeni 8 premaganih francoskih linij-skih zborov za Francoze izgubo naj-manj tretjine njihove linijske armade, izgubo, ki se nikakor ne dá z rezerv-nimi formacijami polnovredno nado-mestiti. Iz ust vseh je kipel vpraša-nje: Koliko časa še, da bodo Nemci stali pred Parizom? Mi še dalekosežno-sti zamašnosti tega dogodka ne more-mo prav presoditi!

V splošno radost, ki je navdajala naše duše, je kanila edina grenka kap-lja: Težko je bilo nam Avstrijcem, da nismo mogli sporočiti svetu podobne-ga slavnega čina. Radi bi bili pokazali, da tudi mi kaj zmoremo, da so tudi na-ši meči ostri dovolj, da se lahko po-stavimo proti vsakemu sovražniku. To-da mi smo se morali vaditi v potrplje-nju. Ozemlje, kjer se je vršil nem.-fran-

coski boj, je pač najbolj kultivirani del Evrope, ki ga prekrizuje gosto omrežje občil, katera omogočujejo gladko in hi-tro razvrstitev in energično prodiranje, dočim so na našem glavnem bojišču proti Rusiji razmere mnogo neugod-nejše. Le malo železnice vozi na mejo, malo in še to slabih cest služi prodira-nju, zlasti ker so Rusi že za časa miru večino cest v svojem obmejnem ozemlju razdrli ali pa jih slabo vzdrževali. Za-to se je moralo tudi še vse, kar je po-trebno za preskrbo vojaštva, spraviti na torišče razvrstitve, preden se je pri-čelo s prodiranjem, da ne bi kakega le-pega dne armada bila brez hrane in brez streliva. Ta skrb, ki je zadela tudi Nemce, razlaga dovolj, zakaj zvezne ar-made proti Rusiji tako počasi napredu-jejo. Rajši bolj počasi, pa sigurno!

Uspeh pa tudi ni izostal. Danes smo dobili prvo poročilo o večjem bo-ju v sovražnikovi deželi in prvo vest o lepem uspehu naših čet. Na prostoru pred Krasnikom je začela vzhodna skupina ene avstrijske armade prodi-rati. Do tega mesta vodi od naše meje le nekaj občil, ki so večinoma slaba ter gredo čez gozdnato, deloma močvirna-to ozemlje. Naše krdelo, ki je korakalo v smeri proti Lublinu, je na pohodu pač zadelo na sovražne patrulje, kajti Rusi še vendar Poljske niso docela iz-praznili in tudi Varšave še niso pustili na cedilu, kakor se je začetkoma poro-čalo. Mogoče, da so sprva zapustili Varšavo in se potem zopet vrnili? Bo-di temu kakorkoli, dejstvo je, da je

naša vzhodna skupina pred Krasnikom zadela ali na dva cela ruska vojna zho-ra ali pa na njune prednje straže, ki so pri Rusih po navadi zelo močne in da je po trdovratnem boju sovražnika po-polnoma potolkla. Zaplenila je mnogo topov, zajela mnogo častnikov, in Ru-som vzete zastave bodo marsikateremu avstrijskemu polku ostale lep spomin na junaštva pri Krasniku.

Samo posebi se razume, da je vest o tem uspehu v našem gnezdu vzbudila mnogo radosti. Če napravi taka vest toliko veselja celo v krajih, ki so daleč od ognja, kako šele v deželi, ki jo je so-vražnik neposredno ogroževal in se ču-ti naenkrat osvobodeno! Ko nam je bila vesela vest proti 4. popoldne telefonič-no sporočena, smo jo v kraju naznanili, je staro in mlado hitelo na cesto. Ob-kolili so častnike, vojake, častnikarje, sploh vse, ki nosimo črno - rumen trak, in nas obsipali z vprašanji. Vsak je ho-tel od nas izvedeti, kakor da bi dru-gače ne hotel verjeti! In ko smo vedno zopet eno ter isto ponavljali, je zaoril tisočglasni živio iz vseh grl, vihteli so klobuke, mladina se je brž razvrstila v sprevod, stari so se pridružili in ob zvokih ad hoc sestavljenega godbe — ki je vsekakor izvajala več hruma nego glasbe — se je množica valila pred se-dež našega poveljstva; Poljaki in judi v najlepši slogi. Cela množica je odkrite glave pela cesarsko pesem, nato pa je neki židovski pevec zapel hebrejsko zmagoslavno himno; zanimivo sicer za vsakega, ki kaj takega še ni slišal, to-

bojih pri Radziwillowu: Dne 13. t. m. je vdrlo več sto kozakov čez mejo, ki so več hiš zažgali, umorili nekaj judov in so nameravali prodirati naprej. Blizu kolodvora se pa nenadoma pojavi neka avstrijska dragonska patrolja, nakar so se kozaki hitro čez mejo umaknili. V nekem gozdu, ki leži proti severu, sta se razprostirala dva ruska pehotna polka s 4 topovi. Avstrijske patrolje so njih postojanke natlačno dognale. Eni naši pehotni in deželnoobrambni stotniki je bilo ukazano, naj preprečijo kozaško prodiranje. Rusi so poskusili prodirati proti Brodyju, a medtem so došla avstrijska ojačenja, ki so zagnala Ruse nazaj proti Radziwillowu. Rusi so se mislili utrditi s svojimi topovi v nekem gozdu; avstrijski vojaki so jih napadli in jih prepodili, nakar so se v Ruski Radziwillow umaknili. Tu so streljali na Avstrijske, ki so navaljevali nanje. Kmalu so se morali tudi tu umakniti. Avstrijska pehota je zasledovala sovražnika, podpirana po ognju svojih topov. Med tem so pričele avstrijske čete prodirati tudi z juga, nakar so Rusi pričeli svoje postojanke zapuščati. Avstrijci so zavzeli nato postojanke, da branijo zasedeni Radziwillow, kjer so Rusi kruto gospodarili. Drugi dan so došla nova ojačenja, ki so Ruse zasledovala.

BOJI PRI HUSIATYU.

Černovice, 31. avg. »Czernowitzer Allgemeine Zeitung« objavila o bojih pri Husiatyu sledeče cenzurirano poročilo. 18. avgusta je povabil grški župnik na zajtrk veliko častnikov, ki so taborili s svojimi vojaki nedaleč od Husiatya. Pred zajtrkom jih je pozval, naj se udeležijo slavnostne službe božje v cerkvi, ki je od župnišča le nekaj korakov oddaljena, kar so častniki seveda tudi storili. Komaj so častniki stopili v cerkev, je pričelo zvoniti plat zvona. Častniki so postali nemirni in njih sum se je potrdil, ko je blela kot smrt prihitela v cerkev dekla iz župnišča in jim zaklicala, da so izdani. Nekaj častnikov plane iz cerkve, v tem trenutku je že padlo nekaj granat. Ranjenih je bilo več častnikov, med njimi tudi stotnik Gasthanch, ki je postal nezavesten, a se je kmalu zavedel. Medtem so naše vojake alarmirali. Na več točkah so prekoračili mejo in so pričeli boj z ruskimi četami, ki so ležale v zasedi skrite. Rusi so bili poraženi; izgubili so do 400 ranjencev. Naši o izgubili 3 mrtve in 40 ranjencev. Strelji iz topov na cerkev so bili gotovo že prejšnji dan natančno izračunani. Naši so bili grdo izdani. Kaj se je zgodilo z grškim pravoslavnim župnikom, ni natančno dognano. Baje mu je neki podčastnik prekal čelo. Ko so naši prodrli čez mejo, da napadejo ruske čete, so se v mestu zbrali sumljivi elementi z nekaterimi kmečkimi banditi iz okolice, ki so plenili in požigali. Naši vojaki so jih, ko so se vrnili, kaznovali s smrtjo.

DUNAJSKI ČASNIKARSKI UPRAVITELJ V BOJH NA SEVERU PADEL.

Dunaj, 31. avg. »Vidensky Denik« poroča, da je upravitelj lista, rezervni poročnik Franc Cuberka, padel v bojih na severu.

NAVDUŠENJE ZA VOJSKO V GALICIJI.

Krakov, 31. avg. Legije poljskih prostovoljcev se z dovoljenjem višjega poveljstva c. in kr. armade hitro sestavljajo. Glavni postajališči legij sta v

Krakovu in Lvovu. Poljski listi poročajo o 40.000 prostovoljcih. Obe glavni mesti in druga gališka mesta so že dovolila velike vsote za legije. Ob prvi prostovoljni zbirki so zbrali poleg denarja tudi zlata in dragocenosti za 2678 klg. Zlato so stopili, dragocene kamne prodajo pozneje. Cenitve so izvedli strokovnjaki. Prostovoljce opremijo z potrebnimi stvarmi, orožje jim da armada. Ker se priglajajo tudi zelo mladi ljudje ter celo ženske in otroci za vojsko proti Rusom, je poveljstvo ukazalo, da se sprejmejo samo mladenčji, ki so vsaj 17 let stari.

ZBIRKE ZA POLJSKI NARODNI SKLAD.

Krakov, 31. avg. Požrtvovalnost prebivalstva je vedno večja. Skoraj iz vsake poljske vasi so že došla darila v denarju in v blagu poljskemu narodnemu skladu. Geometerski asistent Andrej Rypiel, predno je odrinil pod orožje, deponiral svojo oporoko v pisarni narodnega sklada, s katero v slučaju smrti voli celo svoje premoženje, posestvo v vasi Lezany, poljskemu narodnemu skladu.

RUSKEGA GENERALA PREMAGAL OGRSKI DEŽELNI BRAMBOVEC.

Lvov, 31. septembra. (Kor. urad.) Tu se je dognalo, da je ruski general Wannowski padel pod mečem nekega ogrskega honveda.

ZAPLENJENI RUSKI OKLICI NA POLJSKI NAROD.

Ob poljsko ruski meji so naše čete zaplenile tri zaboje oklicev ruskega generalisima vel. kneza Nikolaja Nikolajeviča na poljski narod. Oklice so Rusi nameravali razširiti po Galiciji.

POLOŽAJ V PETERBURGU.

Dunaj, 31. avgusta. Korespondenca »Rundschau« poroča iz Peterburga: Položaj v Peterburgu postaja vedno resnejši. Oblasti so izgubile popolnoma glavo. Takoj, ko se je nemški ultimatum izročil, so pričeli odpošiljati državne denarje v notranjo deželo, ker se peterburškega moha nič manj ne boje, kakor nemškega vpada v Kronstadt. V Peterburgu so zelo nevoljni, ker je francoski generalni štab začetkom popolnoma zamočel ruski vladi poraze francoske armade in jih pozneje le počasi in zavito priznal. Ruskemu poslaniku v Parizu, Izvolskemu, očitajo pristranost in kratkovidnost, češ, da je rusko vladu o silah Francije napačno poučil. Mobilizacija v Peterburgu je pokazala, da oblasti niso bile zanjo pripravljene. Po cestah v Peterburgu je vse polno delavskih žen in otrok, ki stradajo.

RUSKI GROF ZAPRT NA OGRSKEM.

Dunaj, 29. avgusta. »Az Est« poroča iz Sobotišča (Steinamanger), da so v Sartosfalvi na ukaz obzvala aretirali 60 let starega ruskega državljana, grofa Karola Matzenauerja. Grof se je upiral, vsled česar so ga uklenili.

RUSKI GENERAL PODARIL VES DENAR, KI GA JE NOSIL PRI SEBI, AVSTRIJSKEMU RDEČEMU KRIŽU.

Lvov, 31. avgusta. »Dziennik Polski« poroča: V Lvovu na svojih zadobljenih ranah umrli ruski general Ivanov je vso svojo gotovino, ki jo je pri sebi nosil, podaril avstrijskemu Rdečemu križu. Nasproti ruskemu vojaškemu zdravniku, ki je generala spremljal, je rajni ruski general zelo hvalil človekoljubno delovanje avstrijskih vojaških čet.

znosnega jarma. Končno se lahko čutijo ljudje med ljudmi.

Rusi so v vzhodni Galiciji slično kakor v vzhodni Prusiji prodrli precej globoko v deželo. Nič čudnega, saj smo zvedeli, da so celo v Kamionki-Strumilowi stale čisto slabe avstrijske brambne sile, torej malo pred Lvovom. Neaktiven stotnik s 170 trenskimi vojaki — kaj je to? In na to moštvo »zadnje kategorije«, kakor ga vulgarno imenujemo, sta navalila dva polka kozakov! Kaj se je zgodilo? Ta mala četa je držala kraj proti sovražni premoči celo dopoldne, dokler ni proti poldnevu končno dospela pomoč. Tako izgledajo naše »manjvredne« čete. Kozaki so bili vrženi nazaj do Turynke — bili so se pač po kozaško. Je pač nekaj drugega onečaščati ženske ali pa v ognju pokazati svojo dolžnost.

Čisto spodaj v bukovinsko - gališkem kotu leži kraj Nowosielec. Dve vasi sta tega imena: rusko Nowosielec in avstrijsko Nowosielec. Ondi je 20.000 mož ruskih čet poizkusilo vpad čez mejo — z istim uspehom kakor pri Kamionki. 20.000 mož, to je 1 divizija kavalarije z dodeljeno pehotno brigado, kakor Rusi običajno sestavljajo svoje čete. Plen, ki smo ga napravili, je jako znan; vse to pa se je priborilo z naše strani s slabimi močmi, večino ma s četami starejših letnikov.

NAPAD NA RUSKI VOJAŠKI VLAK.

Krakov, 31. avgusta. Iz Kališa poročajo, da je bila na neki ruski vojaški vlak med predmestjem Prago in mestom Varšava vržena bomba. Ubityh je bilo 150 vojakov, več častnikov in 1 poštni uradnik. Ranjenih je bilo veliko vojakov. Neka patrolja je zasledovala napadalce, ki so pobegnili skozi gost gozd. Nekaj napadalcev so ustrelili, večina jih je ušla. Iz spisov,

Na južnem bojišču.

Namestnik šefa generalnega štaba pl. Hofer javlja: Na južnem bojišču se v zadnjem času niso vršili nikaki pomembni boji.

Dunajski listi poročajo, kar smo mi že pred dnevi zabeležili, da so naši prisilili črnogorsko topništvo na Lovčenu, da je umolknilo.

Včeraj popoldne došli graški listi potrjujejo naša poročila, da na avstrijskih tleh ni nobenega črnogorskega vojaka. Naši vojaki so Črnogorce, ki so udri na avstrijska tla in zasedli orožniško postajo Gad in Uvac, pregnali v petih dneh in šli 15 kilometrov daleč na črnogorsko ozemlje, nakar je prišlo povelje, naj zavzamejo pozicije ob meji. Naši vojaki so zaplenili mnogo municije, srbske, francoske in celo grške provenijence.

POLOŽAJ V NIŠU.

Čez Sofijo prihajajo iz Niša naslednje na Dunaju cenzurirano poročilo: Zadnje dni nudi Niš veleznanimivo sliko države in naroda, ki jadra neposredno v pogin. Od 18. avgusta sem je Niš kakor mravljistišče, v katero je kdo ponevedoma ali pa nalašč dregnil s palico: vse hiti in beži navzkriž. Navedenega dne so namreč dospeli v Niš prvi begunci iz Novega pazarija in v javnosti razširili dejstvo, da je udrla tje kaj avstro-ogrsko armada in zasedla črnogorsko Plevlje. Zmeda je bila še huja, ko so začela polagoma pronicati poročila o izgubah in porazih srbskih čet pri Šabcu in na bosenski meji. Doslej se tu ni ničesar zvedelo o poteku vojaških operacij, razen onega, kar so o tem pisali ruski listi. Sedaj so izostali tudi časopisi, ki so preko Sofije dohajali semkaj. V vladi je očitno že nastopila neka brezglavost in obupnost in nobena tajnost ni, da veliko število državljanov in dvornih dostojanstvenikov misli na to, kako bi čimprej izginili. Isto že izvršuje mnogo privatnikov. Če se vpraša častnike, kako stoji stvari na bojišču, se dobe seveda utešljivi odgovori, češ, da samo proti Donavi stoji 200.000 mož, proti Drini in Sandžaku do 150.000 mož, krog Niša in v Novi Srbiji pa tudi do 100.000 mož. Vse čete da so doslej intaktno in da še ni bilo večjih bitk. To širokoustno govorjenje naj bi zopet dvignilo upadli pogum med prebivalstvom. V sili se namerajo umakniti do Skoplja, da, celo do Bitolja, kjer upajo na grško pomoč in pa na medtem dosežene ruske vsepeproti Avstro-Ogrski. Ti upi so seveda malo tolažljivi in komaj sposobni, da izboljšajo slabo razpoloženje med ljudstvom, tem manj ker je splošno znano, da se je dvor že umaknil dalje proti jugu. Oskrba je tu še precej dobra. Dovolj je prečiščenega mesa, zoreče turške in sadja. Vse drugo je zelo drago. Vrh tega vlada veliko pomanjkanje denarja, kar izvira iz tega, da Srbi hranijo le kovan denar, ki ga sedaj nihče ne da izpod palca, če tudi bi ga del na natezalnico. Širijo se vesti, da so celo Novo Srbijo

ki so jih pri ustreljenih napadalcih našli, so dognali, da je ukazal napad neki revolucionarni odbor v Varšavi. Preiskali so v Varšavi veliko stanovanj in so že nekaj revolucionarjev zaprli. V mestu patroljirajo močne patrolje, ki vršijo osebne preiskave. Generalni gubernator je pozval prebivalstvo, naj osumljence ovadi in grozi s hudimi kaznimi tistim, ki bi tega ne storili.

preplavile bolgarske in albanske vstake čete, ki si upajo že do Skoplja. Srbske oblasti so v mnogih krajih pregnane in uradniki pomorjeni. Gverila vojna je v polnem razvoju. Sicer se pa ta bojni način uporablja tudi proti prodirajočim avstroogrskim četam na srbskem ozemlju. Srbi se pripravljajo da uničijo vse zaloge živil in razdro občila. Zadnji čas se pošiljajo od tu preko Sofije razna diplomatska poslanstva v Rumunijo in na Rusko, čez Atene pa v Pariz. Gotovo kličejo na pomoč. Princ Peter se mudi tu z večjim vojaškim spremstvom; domneva se, da je prišel sem kot kvartirni mojster za cel črnogorski dvor.

SRBSKE OBLASTI RAZDELILE MED SRBSKO PREBIVALSTVO NAD STO TISOČ PUŠK IN SAMOKRESOV.

Pred izbruhom vojske so srbske oblasti razdelile nad 100.000 pušk in samokresov med srbske ženske, starce in otroke.

SRBSKA ŽENSKA STOTNIJA.

Dunajski listi poročajo: Amaconke so do sedaj veljale kot neka posebnost pri črnih, ki ni imela med civiliziranimi narodi nobene primere. Kralj Peter si je vzel svoje afrikanske kolege v Dahomeju za zgled in si ustanovil vojaški ženski oddelek. Zadnja številka londonskega »Graphic« prinaša med drugimi slikami tudi fotografijo te ženske stotnije. Številka tega lista je od 1. avgusta; torej so bile te ženske že v prvi polovici julija, precej pred vojsko, že popolnoma pripravljene.

NAŠI JUNAKI.

Vsa poročila so soglasna priča o junastvu naših južnih čet. S klici: »Za Ferdinanda in Sofijo!« so drle naše čete naprej. Hrvatje so sredi sovražnega ognja metali svoje čepice v zrak in klicali: »Kako me bo gledala žena, ko pridem nazaj, ako ne bom za cesarja imel vsaj čepico prestreljeno.«

Srbi so po travnikih nastavili velike kupe sena, ker so mislili, da jih bodo naši zažgali. Naši so bili previdni. Kupi so bili prej dobro odmerjeni cilji za srbsko topništvo.

V bojih je padel srbski polkovnik Mijo Vasić. V borbi mož proti možu mu je zaklical Ličan: »Nisi vreden bodala, sokrivec umora Ferdinanda!« — ter ga zadavil.

POROČILO SOUDELEŽENCA PRI BOJH S ČRNOGORCI.

Piše nam udeleženec črnogorskih bojev: Črnogorci z našimi ranjenci neusmiljeno ravna. Sam sem videl, kako so dva naša ranjena vojaka masakrirali. Padle častnike Črnogorci slačijo do gola in jih še mrtve obdelavajo z noži. Izgube na črnogorski strani so velike. Točno se črnogorskih izgub ne more konstatirati, ker odnašajo svoje mrtve in ranjene nazaj. Puške imajo različnih sistemov. Zaplenili smo ogromno streliva malega kalibra in k temu kalibru spadajočih lansko leto od njih zaplenjenih turških pušk.

RANJENCI NA REKI.

Reka, 31. avgusta. (Kor. ur.) Včeraj je pripeljala Lloydova ladja »Elektra« na Reko 130 vojakov, ki so bili ranjeni na črnogorski meji. Ladja je prišla iz Kastelnuovo. Na Reki je transport pozdravil reški guverner Wickenburg s soprogo v navzočnosti velike množice. Ranjence so prepeljali v dom za izseljence, ki je pripravljen za bolnišnico.

RANJENCI IZPREDE ŠABCA V BUDIMPEŠTI. — HRABROST NADVOJVODE JOŽEFA.

Budimpešta, 30. avgusta. (Ogrski urad.) Danes ob 8. uri zjutraj je dospelo semkaj zopet 72 ranjenih in bolnih vojakov z južne Ogrske. Njega c. in kr. visokost nadvojvodinja Avgusta je s svojim sinom nadvojvodo Jožefom Francem bila na kolodvoru, kjer je vojake, ki so se udeležili bojev pri Šabcu, milostno nagovorila. Neki rezervist iz Budimpešte je Njeni visokosti pripovedoval o junaških činih armade pod vodstvom njenega soproga, nadvojvode Jožefa, ki ga vojaki obožujejo, ker jim je dajal sijajen zgled hrabrosti ter jih v najhujšem ognju bodril z osebnim junaštvom. Dotičnik ga je opetovano sam videl in občudoval v prvih vrstah strelnih krdel. Visoka gospa je to poročilo vzela radostno v vednost.

SRBSKI VJETNIKI.

V četrtek so peljali skozi Osjek 500 srbskih vjetnikov.

da lepo? Tega ne morem trditi; pa seveda — okus in zausnice... Da so bili ljudje veseli, je vsakemu lahko umljivo, če se spomni na to, kaj za te ljudi pomenja beseda »pogrom«.

Tudi z vzhodne gališke meje se ne sliši nobenih hudih vesti, marveč samo vesela naznanila. Slaba obmejna straža, ki so jo tvorili orožniki in finančni stražniki, katerim se po možnosti dodajajo v pomoč črnovojniki, seveda ni mogla zadržati močnih kozaških oddelkov, da bi ne prodrli v naše ozemlje. In ruski tatarski bojni način je v obmejnih krajih povzročil pač veliko gorja: požgane hiše, poteptana polja, onečašcene žene in poklani otroci in starčki pričajo o bizantinski kulturi, ki nastopa tudi na jugu z iztikanjem oči, rezanjem nosov in ušes in še z gorjim. Ta kultura in ta šega naj triumfira nad zapadno kulturo? Ta zverinstva se pa ne izvajajo samo nad tujci v tuji deželi, marveč tudi nad lastnimi državljani. Človek se čisto čuti prestavljenega nazaj v čas, ki ga je Sienkiewicz tako klasično opisal v svojem delu »Z ognjem in mečem«. Uboga Poljska!

Zato ni čudno, da vsi le napol dobri elementi, ki se še nahajajo v ruski vojski, poljubujejo našim častnikom roke, če pridejo v naše vjetništvo, iz hvaležnosti, da so jih rešili izpod ne-

SRBI NAMERAVALI NAPASTI SARAJEVO.

»Streiffleurs Militärbatt« objavlja zanimive podatke o načrtih srbskega armadnega poveljstva. Pri Višegradu so poizkusili Srbi 20. in 21. avgusta podvzeti napad zato, da pribore črto, ki vodi v Sarajevo. List piše: Na srbskem postranskem bojišču so naše vojne sile po večdnevni zmagovitih bojih v severozahodnem kotu Srbije, ki so prodirale proti Valjevu, ustavile srbsko ofenzivo. Ko so naše čete to nalogo izpolnile, so se vrnile k spodnji Drini in v prostor pri Šabcu. Vojni način Srbov, ki nasprotuje določilom mednarodnega prava, soudeležba oboroženih žen in otrok in zloraba belih zastav je povzročila protiodredbe. V sandžak Novipazar so prodrle naše sile in zasedle 18. avgusta Plevlje, kjer je bil prejšnje čase nastanjen (pred aneksijo) štab naše 1. gorske brigade. Ker je to srbsko-črnogorsko kooperacijo oviralo, so poizkusile dne 20. in 21. avgusta močne srbske sile, 30 bataljonov s številnimi poljskimi, gorskimi in težkimi topovi, iz osrednje doline zahodne Morave v prostoru Višegrad—Rudo s splošno smerjo na 80 km oddaljeno Sarajevo prodirati. Ti bataljoni so pripadali diviziji Drina Šumadija in Črna planina, zadnja divizija sestavljajo že čete iz novo osvojenih srbskih pokrajin južno od Skoplja. Sovražnik je prihajal iz okolice Užice, zadnja postaja ozkotirne železnice Cacac—Kraljevo—Kruševac; divizija Črna planina je prihajala čez Sjenico Novivaros proti Uvcu. Boj je bil pri črti Višegrad—Rudo ob bosensko-srbski meji. Poizkušeni vpad je bil na celi črti krvavo odbit. Teh bojov se je udeleževal tudi nemški skadski oddelek, ki mu je poveljeval major Schneider. Na črnogorskem bojišču je sovražnik brezuspešno obstreljeval Kotor. Ogenj iz naših trdnjavskih in mornariških topov je sovražnika prisilil, da je s svojim ognjem utihnil. Došla poročila opisujejo občudovanja vredno hrabrost naših čet, ki so morale večkrat z bajonetom napasti vojske navajenega, vztrajnega sovražnika in ga pregnati iz njegovih postojank, ki so bile vedno izborno izbrane.

SLIKA IZ VOJSKE.

O bojih s Srbi priobčuje »Grazer Tagblatt« pismo nekega vojaka. List piše: Pri nekem naskoku na sovražnikov polk sva bila jaz in moj tovariš skupaj. Najprej je on, potem pa jaz ustrelil s svojim malim browninom, nato pa s puško. Čudežno sva se oba od tukaj rešila. Za to sva morala štiri ure stati do prsi v neki reki, kjer sva se mogla skrivati pred artiljerijskim

ognjem. Pri tem boju sem ustrelil štiri Srbe. Mlad, lep fant, me je tako lepo prosil: »Molim, nemoj!« ali z ozirom na druge sem ga moral ustreliti. Nato sem vzel nekemu ranjencu puško in sem ustrelil še tri bežeče Srbe. Grozno rokodelstvo, ali mora biti, ker si drugače sam izgubljen. Bog, tako obžalujem vsakega Srba, ki je ravno tako človek kot mi in mora na povelje svojega kralja iti v boj. Smrtni krik mnogih mi še zvene v ušesih. Kako neskončno bolešno zveni smrtni krik. V njem leži cela večnost. Hrepenenje za življenjem in zadnja bolečina, da mora vse zapustiti. Srce se mi krči, če mislim na te reče.

URADNI KOMUNIKE O UMAKNITVI AVSTRIJSKIH ČET.

Sarajevo, 31. avgusta. (Kor. urad.) Uradni komuniké izjavlja: Ker so srbske in črnogorske čete v bivšem turškem Sandžaku turška sela požigale in začete proti nam prijaznemu prebivalstvu pravo uničevalno vojsko, so udre naše čete v Sandžak do Plevlja in so preprečile uničenje tamošnjih Turkov. Ker na na stalno zasedenju Sandžaka iz vojaških ozirov za sedaj nismo mislili in so bili Turki ne vsaki umaknitvi naših čet zopet izpostavljeni roparskim napadom, so prišli ti nesrečniki na našo mejo in so nas prosili, da bi smeli čez njo. Monarhija, zvesta svoji tradiciji, je te hiš in zemlje oropane reče tudi v teh težkih časih sprejela in bo tem beguncem za časa vojne dala skupno pribežališče. To na toliko časa, da se jim bo omogočila vrnitev v njihove domove in da bodo svojih razbojniških sedanjih nasilnikov končno rešili.

X X X

GRČKA PREPOVEDALA GRKOM POMAGATI SRBOM.

Milan, 31. avgusta. »Unione« poroča iz Aten: Grška vlada je vsled posredovanja neke sosedne velesile prepovedala novačenje prostovoljcev za srbsko armado. Dva oddelka grških prostovoljcev, okroglo 4000 mož, sta se morala vrniti, v kolikor že niso prekoračili meje.

GRČKA NIMA VOJAKOV V BITOLJU.

Atene, 31. avgusta. (Kor. ur.) Agence Athenes pravi, da je iz Bulgarije v svet poslana vest, da se zbirajo v Bitolju antarte in grške vojaške čete preoblečene, popolnoma napačne. Srbske Makedonije ni prestopil niti en sam grški vojak.

Nemško-rusko bojišče. — Velika bitka med Nemci in Rusi. — Nemci so ujeli nad 30.000 Rusov.

Ako pogledamo zemljevid, takoj vidimo, zakaj so se Nemci v vzhodni Prusiji odločili za defenzivo. Vzhodna Prusija se zajeda kakor jezik v rusko ozemlje. Armadi, ki prodira z Rusko Poljskega proti zahodu vzhodne Prusije, ali pa oni armadi, ki vpade v to provinco, nikakor ne bi bilo težavno na vzhodni meji vzhodne Prusije bojujoče se nemške čete odrežati popolnoma od nemške države in jim pretrgati vsako medsebojno zvezo. Da se prepreči ta nesreča, se je morala v vzhodni Prusiji se nahajajoča nemška armada umakniti, in sicer tako, da je vsako obkoljenje izključeno. To pa pomeni seveda popolno izpraznitev pretežnega vzhodnega dela vzhodne Prusije. Ta v strateških ozirih utemeljeni korak ima nekako zgodovinsko podlago v postopanju Friderika Velikega tekom sedemletne vojske, ko je bila vzhodna Prusija kratkomalo prepuščena ruske mu vpadu. Ofenzivne operacije nemške armade proti Rusiji so najbolj primerne iz zahodne Prusije, Poznania in pruske šle-

zije. Kljub temu se je pa posrečilo Nemcem po tridnevni hudi bitki pri Ortelsburgu premagati pet ruskih armadnih zborov in tri kavalerijske divizije in jih pognati nazaj čez mejo.

Berolin, 31. avgusta. (Kor. ur.) Nemški veliki generalni štab poroča: V velikih bojih, v katerih je bila poražena ruska armada v vzhodni Prusiji pri Tanenbergu, Hohensteinu in Ortelsburgu, so Nemci ujeli nad 30.000 Rusov, med njimi veliko visokih častnikov. Nemške čete so napadle Ruse od treh strani in jih vrgle v mazursko močvirje.

RUSKA VELIKA KNEZA PADLA PRI GUMBINNENU.

Berolin. V boju pri Gumbinnenu je padlo mnogo ruskih visokih aristokratov, med njimi tudi velika kneza Ivan in Oleg Konstantinovič, sinova velikega kneza Konstantina, ki je carjev bratranec. Ivan Konstantinovič je zet srbskega kralja Petra.

Proti Franciji in Belgiji.

Na 250 km dolgi črti prodirajo nemške armade neprestano v Francijo. Francosko ljudstvo že čuti poraze, ki so jih zadali Nemci francoski armadi in je ogorčeno nad vlado, ki je spravila francosko deželo v tako nesrečo. Iz Pariza že prihajajo poročila, da je izbruhnila revolucija in da so morali nastopiti proti revolucionarjem z ostrimi strelji. Tudi po deželi so že izbruhnili kmečki upori. Položaj francoske armade je obupen. V Belfortu bi moralo biti živih za dve leti, pa jih je samo za šest mesecev. Vojaki dobivajo samo polovico plače. Kar pomeni, da francoska armada napravi tako slabega vtisa, kot sedaj. Izdajstva in tatvine po celi deželi, kamor človek pride. Vse želi hitre odločitve, ker le hitra odločitev bo rešila francoski narod popolne pogube.

FRANCOZI O NEMŠKI VOJSKI.

Köln, »K. Z.« prinaša pogovor svojega dopisnika iz Frankfurta z nekim

ujetim francoskim častnikom. Ta je rekel, da so že naprej vedeli, da bo Francija vojsko izgubila. Nemško topništvo, ki se zna tako izborno skriti, da ga človek ne more videti, deluje grozno. Bilo je, kakor da pada po nas pravi dež vročega svinca, ko smo prišli iz gozda v bližino nemških topov. Celi polki so izginili. Pehota je še hujsa od topništva, katere ne moremo videti niti tedaj zaradi njenih sivih uniform, ko že naše vrste padajo pod točo njihovih krogel. Najstrašnejši od vseh Nemcev so Bavarci, kateri napadajo kot pravi levi.

PARIZ, NAJVEČJA TRDNJAVA SVETA.

Pariz, ki je bil do 1. 1840. odprto mesto, je danes največja trdnjava sveta.

Mesto je zavarovano z glavnim nasipom, ki je 10 metrov visok in z jarkom, ki je širok 15 metrov. Okoli nasipa je 94 utrd, mimo katerih pelje

v krogu velika državna cesta in cestna železnica v daljavi 33 km. Nasip ima 58 vrat, 12 prehodov za železnice in tri zaseke mimo katerih teče reka Seine in dva kanala. To je glavna bramba Pariza.

Starejši nasip meri v daljavi 15 km in ima 16 utrd. Ta je nekoliko nazaj pomaknjen od prvega.

Tretji nasip, ki je najnovejši, leži daleč proč od Pariza in je napravljen po skušnjah iz zadnjega obleganja leta 1870. in leta 1871. Ta je napravljen tako, da varuje mesto pred obstreljevanjem, in da je popolno obkroževanje od strani sovražne armade izključeno. Prostor pred Parizom in tem nasipom je tako velikanski, da se morejo na njem zbrati velikanske armade, ki lahko ven izpadejo in se spuste s sovražnikom v boj.

Ta nasip ima 7 fortov, prve, in 16 druge vrste. Poleg tega ima 50 baterij. Utrjena črta ima v premeru od severa proti jugu 34 km in od vzhoda proti zahodu 45 km. Dolga je 124 km in odgovarja 175 km dolgi obrobovalni črti sovražnika.

Vse utrdbe obvladajo površino bližje 1200 km².

FRANCOZI ZBIRAJO SVOJE ČETE NA SEVERU.

Frankfurt, 30. avg. Francoski vojni minister je sporočil, da je dobil general Joffre povelje izprazniti zgornjo Alzacijo, da lahko vse svoje čete pošlje na sever, kjer se bo odločila končna usoda vojske.

POVELJNIK FRANCOSKE ARMADE ODPSTOPI.

Kopenhagen, 31. avgusta. (Kor. urad.) Iz pariških listov, ki prihajajo preko Rima, se izve, da je generalissimus francoske armade, šef cele francoske armade odstopil. Kot vzrok navaja slabo skupno delovanje generalov.

UPOR FRANCOSKE DIVIZIJE V BITKI.

Iz Genfa se poroča, da se le kaže v francoskem časopisu resnost položaja. Poroča se o resnem dogodku. V neki bitki v Lorenci je neka divizija 15. armadnega zbora odpovedala pokorščino in provzročila, da so morali Francozi pobegniti. Senator Gervais je o tem javno razpravljal v »Matin« in je bil zato »Matin« pograjen.

PEGoud NAD BOJIŠČEM.

Milan, 30. avg. »Corriere della Sera« je dobil poročilo iz Pariza, da je znani zračni letalec Pegoud poletel z monoplanom nad bojno polje in metal na sovražnika bombe. Čeprav je sovražnik močno obsreljeval letalni stroj, se je Pegoud srečno vrnil v Pariz.

ZEPPELIN O VOŽNJI ZRAKOPLOVOV.

Grof Zeppelin se je izrazil: »Da se o vožnjah mojih zrakoplovov ničesar ne poroča, ima svoje dobre strani. Zrakoplovi so vse dni prodrli daleč v Francijo celo do srca dežele. Zrakoplov, ki se je udeležil bitke pri Lüttichu, je bil močno obstreljevan, ali se je vendar srečno vrnil nazaj. Na vprašanje, ali bodo poleteli Zeppelinovci tudi v London, je rekel smehljajoč: »Še vse pride. Samo potrpljenje! Počakajte!«

Na morju.

POTOP »ARIADNE«.

Berolin, 31. avgusta. (Kor. urad.) Neki opis o potopu nemške križarice »Ariadne« v pomorski bitki pri Helgolandu pravi tako-le: »Ariadne« je začela gromenje topov in je takoj odhitela v boj. Ko je videla, da je več majhnih slabotnih nemških bojnih ladij v boju z angleško premočjo, je začela bruhati ogenj. Komaj so jo opazile velike angleške ladje, so že naperile topove. »Ariadne« je kmalu dobila strel v prostor, kjer so kotli in polovica kotlov je postala nerabna. Brzina ladje se je zmanjšala na polovico, na 15 milj na uro in njen konec se je bližal. Najprej je začela goriti na zadnjem, slednjič šele na sprednjem koncu. Mornarji so zaorili še trikrat hura na cesarja, pričeli peti mornariško pesem »Deutschland, Deutschland über allen« in »Ariadne« ni bilo več.

X X X

Angleške bojne ladje tipa »Lion«, o katerih se je te dni govorilo v bitki med nemškim in angleškim brodomjem pri Helgolandu, v kateri so Nemci izgubili križarke »Ariadne«, »Köln« in »Mainz« ter torpedovko »V. 1874«, so oklopne križarke z obsegom 26.800 ton; njih hitrost znaša 28,5 milj. Oborožene so z 8 topovi v premeru 34,3 cm in s 16 topovi v premeru 10,2 cm.

X X X

Pri Helgolandu potopljena nemška križarka »Ariadne« je imela hitrost 22 milj in je bila opremljena z 10 topi v premeru 10,5 cm.

X X X

BOJ V ZRAKU.

Berolin. Agencija Wolff poroča, da je dne 17. t. m. prišlo nad Lüttichom do boja med dvema aeroplanoma, nemškim in francoskim. Francoski aeroplan je bil od nemškega uničen, ali končno sta padla oba častnika na tla, ker sta se eden drugega ubila.

KAKO JE V ANTWERPNU.

Iz Antwerpna prihaja naslednje poročilo: Položaj, v katerem se nahajamo par dni sem, je postal nevzdržljiv. Splošno prevladuje mnenje, da je mesto zapuščeno od vsega sveta. Poročil ne dobimo nikakih. Povsod vlada negotovost. Živimo v strašnih dnevih, polnih strahu in skrbi.

Mesta ni več spoznati. Sicer nejmirniji ljudje so danes grozno razburjeni. Kavarne so neprestano polne ljudstva, ki se burno razgovarja o sedanjem svetovnem položaju. Če se prikažejo raznašalci časopisov, jih ljudstvo kar obkoli, tako težko pričakuje novic. Po mestu dirjajo vojaški in drugi avtomobili. Veliko oseb je bilo povozenih. Pa kdo se danes zmeni zanje. Niti časopisom se ne zdi vredno poročati o takih smrtnih nesrečah.

Mesto z mrzlično hitrostjo utrjuje jo. Med posameznimi fortii kopljejo globoke jame, forte same pa obdajajo z bodečimi žicami. Med tem so pa že opazili prve nemške ulanske patrolje, ki so pretrgale vsako zvezo z mestom. Vsi pričakujemo prvih resnih bojov med predstajami. Nad mestom plovejo zrakoplovi, ki mečejo bombe. Ljudstvo je ogorčeno nad vlado, ki je s svojimi dvoumnimi razglasi javnost toliko časa pustila v negotovosti. Obupanje prebivalstva je tem večje, ker misli, da so Angličani in Francozi prevarali Belgijo. Štirinajst dni, pravijo, so nam neprenehoma obetali pomoč, ko bi jo pa rabili, so nas pustili na cedilu.

FORTI V ANTWERPNU NISO IZGOTOVLJENI.

Amsterdam, 31. avgusta. O položaju v Antwerpnu se poroča: Antwerpen se pripravlja na obleganje. Iz ladij izkrcavajo neprestano živila. Veliko hotelov so izpremenili v bolnišnice. Vse avtomobile so za armado rekvirirali. Osebe, ki že dolgo žive v Antwerpnu, pripovedujejo, da veliki fortii še niso povsod izgotovljeni.

IZGUBE BELGIJCEV.

10.000 mož.

Iz Amsterdama se poroča: Število mrtvih in ranjenih Belgijcev znaša dosedaj 10.000 mož. Predvsem pogrešajo mnogo častnikov. Nekateri kompanije so dozdevno izgubile vse častnike.

PREPOVEDANO OROŽJE.

Berolin, 31. avg. (Kor. urad.) Wolsov urad poroča. V mestu Longvy so našli strojne priprave, ki so puške in karabinerje tako preparirale, da so streljale na način, ki ne odgovarja mednarodnem pravu. Pri angleških in francoskih vojaki so našli več dum-dum krogelj, in pa strelcov, ki so po mednarodnem pravu ostro prepovedani. Nemško poveljstvo bo proti tem kršitvam najostreje postopalo.

PONESREČENA JAHTA ČRNOGORSKEGA KRALJA.

Dunaj. Te dni so preganjale avstrijske vojne ladje jahto črnogorskega kralja, ki so jo tudi težko poškodovale.

PONESREČENE RUSKE LADIJE.

Berolin. Neki Nemec, ki se je vrnil iz Rusije, pripoveduje, da so velike ruske križarice »Petropavlovsk« in »Rurik« zadele pred Revalom na mine; »Petropavlovsk« se je potopil, »Rurik« pa je težko poškodovan. — To se je zgodilo še 9. t. m.

UNIČENA NEMŠKA LADIJA.

Budimpešta. Kor. ur. poroča da je pri Brahmahskih otokih prišlo do boja med enkim nemškim torpedolovcem in štirimi angleškimi križaricami, od katerih ga je jedna potopila.

AVSTRIJSKE TRGOVSKE LADJE V RUSIJI ZAPLENJENE.

Trst, 31. avgusta. »Piccolo« poroča, da so Rusi zaplenili poleg Zore in Razcatusa tudi parnik »Aristea« družbe G. L. Premenda« v Trstu. Aristea se je pripeljala dne 29. julija v Peterburg, kjer so jo takoj zaplenili, ko je izbruhnila vojska. V Marionoplu (Azovsko morje) so zaplenili parnik »Erna«; lastnik je J. Vessely v Pragi. Nadalje so zaplenili parnik Istok, last družbe Unione v Dubrovniku.

NEMCI ZAJELI DVA ANGLEŠKA TRGOVSKA PARNIKA.

Rotterdam, 30. avgusta. Angleški listi poročajo, da je neka nemška križarica zaplenila dve angleški trgovski ladji. Dne

6. avgusta je v Indijskem oceanu vjela angleški parnik »City of Winchester«. Posadko so pozneje izkrcali v Mozambique. Druga ladja je bila zaplenjena na poti v Rotterdam. Imenovala se je »Hyaden«. Neka nemška križarica jo je ob brazilskem obrežju potopila.

Amerika proglašila nevtralnost.

Washington, 31. avgusta. (Kor. urad.) Predsednik Zedinjenih držav, Wilson, je uradno objavil, da so Zedinjene države v vojski med Japonsko na eni in Avstrijo in Nemčijo na drugi strani nevtralne.

Združene države in Japonska.

Berolin, 31. avgusta. V Nemčijo došli ameriški listi od 6. do 10. avgusta poročajo, da so v Ameriki že pričeto avgusta razpravljali o možnosti, če bi Japonska zavzela Cingtau. Dne 9. avgusta poročajo, da ameriški poslanik Guttrue v Tokiu ni izročil note, pač pa pravijo, da je o načrtih japonske vlade poizvedoval. Amerikanci se boje, da izbruhne na Kitajskem revolucija, če bi izstopili Japonci ali drugi inozemski vojaki na kitajska tla.

V Egipt došle indijske čete.

Kairo, 31. avgusta. »Corriere della Sera« poroča: Mir se radi pozornosti angleških oblasti v Egiptu ni kršil. Ob Sueškem prekopu od Port Saída do Port Sudana grade Angleži obrambne trdnjave. Da pridobijo Italijo, so Angleži prepovedali vsako vtihotapljenje v Srbijo. Egipt prepušči Angliji približno 3000 mož, iz Indije pride 20.000 do 40.000 mož. Nekaj jih je že došlo v Heliopolis, druge pa bodo šle v Suez izkrcavali. Ob egiptovskem obrežju neprestano križarijo angleške vojne ladje in love avstrijske in nemške trgovske ladje. Angleška križarka »Black Prince« je zarubila parnika »Istrien« in »Sudmark« Hamburg-Amerika družbe. Kakim 10 nemškim in avstrijskim ladjam v Port Saídu in v Aleksandriji so vzeli brezzične brzjave. Nemški in avstrijski konzul sta v zelo sitnem položaju. Oblasti so ž njima vse zveze prekinile, dasi je suveren Egipta Turčija.

Kaj bo z Valono?

Rim, 30. avg. (Kor. urad — zakasnelo). »Agencija Stefani« javlja iz Valone: Dne 29. avgusta, dopoldne bo zadnje zborovanje muslimanskih ustašev z valonskimi meščani. Ni mogoče prerokovati, kaj se bo zgodilo. Ustaši so narokovali pogoje, ki so jih mestni prebivalci tudi sprejeli. Nerešeno je še vprašanje zastave, glede katere ustaši zahtevajo, da bodi muslimanska, dočim Valonci take zastave ne marajo. To vprašanje bi vtegnilo biti vzrok, da se pogajanja prekinijo. Vsekakor pa bodo ustaši mesto zasedli jutri (30.) ali pa v ponedeljek.

Razna poročila.

V AVSTRIJI IMAMO ŠE DOSTI KRUHA.

Budimpešta, 31. avgusta. (Kor. urad.) Kmetijski strokovnjak Julius Rubinek razpravlja v nekem članku o vprašanju, ali je produkcija v Avstriji tako velika, da bomo vzdržali vojsko. On pravi, da smo z mesom in kruhom tudi za več mesecev preskrbljeni, če bo ljudstvo pametno in skromno živelo. Koruza in krompir sta letos zelo dobro obrodila in bosta veliko pripomogla k preživljanju. Če zlasti pomislimo, da bo dobivala naša armada živila na bojišču, na tujem ozemlju, potem je naša potreba krita tudi za več mesecev vojske.

DOGODKI NA BALKANU.

Bukarešt, 30. avgusta. »Universul« naznaja, da odpotuje v kratkem rumunski ministrski predsednik Bratianu v Sofijo.

BULGARSKI CAR SE ZAHVALJUJE MADŽARSKEMU DIJAŠTVU.

Budimpešta, 30. avgusta. (Ogr. urad.) Danes je prispela prisrčna zahvala na udanostno brzjavo, odpotano bulgarskemu kralju pred nekaj dnevi o priliki bakljade tukajšnjih vi-

sokošolcev pred bulgarskim generalnim konzulatom.

ZRAKOPLOVCA PONESREČILA.

Johannisthal, 30. avg. (Kor. urad.) Letalec Ports, ki je danes zjutraj s spremljevalcem na »Golobu« sestava Rumpler štartal, da položi letalsko izkušnjo, je pri kraju Alt-Glienicke padel na tla. Oba zrakoplovca sta mrtva, zrakoplov razbit.

LAŠKI GENERAL IN PISATELJ UMRL.

Turin, 31. avgusta. Tu je umrl ugledni italijanski vojskovodja general Aysnonino, divizionar v Florenci in pisatelj več znamenitih vojaških del.

NEMCI V JUŽNI AFRIKI VDRILI V KAP.

London, 31. avgusta. »Reuter« poroča, da so vpadli Nemci iz južnozahodne Afrike v Kap. Njihova moč ni znana, spopadli so se že z Afrikanci.

ANGLEŽI ZASEDLI PORT SAID.

Iz Hamburga se poroča, da so zasedli Angleži Port Said. Angleži so nemškim ladjam v Port Saídu takoj vzeli dele strojev, da niso mogli naprej pluti.

Dnevne novice.

+ Armadni višji poveljnik Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Friderik se je zahvalil za čestitke k zmagi pri Krasniku s sledečim brzjavom: »Dr. šusteršič, deželni glavar Kranjske, Ljubljana. Najtoplejšo zahvalo za v imenu kranjskega deželnega odbora poslano prijazno čestitko.« — Nadvojvoda Friderik, armadni višji poveljnik.

— Pomnožen osebni promet na južni železnici. Z dnem 1. septembra prično voziti na južni železnici osebni vlaki po sledečem redu: Iz Ljubljane proti Trstu: Ob 1. uri 20 min. ponoči, ob 5. uri 13. min. zjutraj in ob 1. uri 6 min. popoldne. Iz Ljubljane proti Dunaju: Ob 12. uri 34 min. zjutraj in ob 3. uri 11 min. popoldne.

— Vojaške vesti. Nadporočnika sta postala poročnika 17. pešpolka Jožef Mlaker in Emerih Cvahte. — Srebrni zaslužni križec za junaštvo je dobil orožnik Jožef Kogej v Bosni.

— Brata ustrelil je 26. avgusta 17 letni posestnikov sin Franc Detiček v Mestinju. Neposredno je kriv nesreče posestnikov sin Jožef Smuljak, ki je prinesel nabito puško v Detičekovo hišo in jo postavil v kot, ne da bi bil vzel naboj iz nje. Franc Detiček je pomeril puško v šali na svojega štiriletnega brata, a puška se je izprožila in mali bratec se je zgrudil mrtev na tla.

— Pobavani ruski konji. Angleški časopisi se lažejo, da imajo Rusi 30 milijonov konj, in da so vse konje zeleno pobarvali, da jih sovražnik ne more takoj spoznati.

Ljubljanske novice.

Ij Mrtvec v Ljubljani. Na Fužinah so našli dne 23. t. m. utopljenega nekega 60letnega moža. Njegova identiteta ni znana. Ležati je moral že 14 dni v vodi. Obleka je bila dobro ohranjena, na suknjiču pa je imel pripeto srebrno kolajno za hrabrost, vojno kolajno in jubilejno kolajno iz leta 1898.

Ij Umrl so v Ljubljani: Ivana Avman, posestnikova hči, 27 let. — Juri Demšar, orožniški postajevodja. — Jakob Verbovšek, pešec 87. pešpolka. — Marijana Slana, krojačeva žena, 54 let. — Marija Zupančič, zasebnica, 80 let. — Jernej Pirc, bivši delavec, 83 let.

Ij Vojak utonil. Včeraj opoldne se je šel kopat v bajer za Salezijanskim zavodom Anton Radeš, posestnik iz Radovice pri Metliki, dodeljen črno-vojniški stotniji. Plaval je preko bajerja in na povratku blizu obrežja ga je najbrže zadela kap in revež je utonil. V bližini se nahajajoči kleparski pomočnik Anton Čamernik je skočil v vodo in ga je pomagal potegniti iz vode. Potegnili so mrtvega iz vode. Radeš je oženjen in zapušča ženo s 2 nepreskrbljenima otrokoma. Kakor se čuje, je vodstvo Salezijanskega zavoda že opozorilo državno redarstvo na ta bajer in bi bilo umestno, da se policija primerno pobriga za to, da se tam ljudje ne kopajo. — Vojaki pozor! Ne kopajte se na krajih, ki niso za to odločeni.

— Tiskarski škrt je v predvčerajšnjem »Slovencu« v članku »Eno leto vojske« iz Krasnika postavil Hrastnik. Počasi se bo že tudi tiskarski škrt privadil na zemljo in na čitanje zemljevidov. — V nekaterih poročilih je bilo postavljeno namesto Lublin Dublin, kar so bralci gotovo sami popravili. Tiskarski škrt je pač tudi v vojski včasih nepremagljiva sila. Tiskarski škrt izvrši svoj napad včasih kakor skrita mina, in če eksplodira, napravi v časopisu veliko neumnost.

Kdo bo papež?

Odločite v bok malu.

Rim, 29. avg. (Kor. urad) Glasom lista »Giornale d'Italia« ima največ upanja, da postane papež, kardinal Massi, dočim pravi »Tribuna«, da je najverojatnejša izvolitev Gaspari-ja, Serrate ali Serafinija. Isti list poroča nadalje, da kardinali po najnovejših vesteh želijo, da bi se izvolitev papeža izvršila čim prej. Zato bodo pričeli z glasovanjem že 31. avgusta zvečer, ter bodo glasovali, če treba, po štirikrat na dan namesto po dvakrat.

Rim, 31. avgusta. (Kor. urad.) Kardinal Pompili je ukazal, naj po vseh cerkvah v Rimu molijo pred Najsvetejšim molitve za izvolitev novega papeža. »Giornale d'Italia« poroča, da je kardinal Serafino Vanutelli, ki je bolan, smel vzeti v konklave svojega zdravnika. Bolni kardinali so dobili dovoljenje, da smejo iz konklave izostati.

Rim, 31. avgusta. (Kor. urad.) »Tribuna« piše, da je z včeraj došlimi kardinali število vseh, ki se bodo volitve papeža udeležili, dopolnjeno. Med pričakovanimi kardinali manjkata samo dva, namreč oba Amerikanca. Od 65 kardinalov se jih bo, tako »Tribuna« sodi, udeležilo konklava 60. Konklave se začne danes ob 5. uri popoldne.

2. poročilo o ranjenih in bolnih vojaki.

ki ga je izdala skupna osrednja izkazovalnica, obsega med drugimi naslednja imena Slovencev oziroma rojakov: Ivan Verla, strojnoobratni vodja 1. razreda pri c. in kr. mornarici, rojen leta 1869. v Vodnjanu, bolan; leži v mornar. bolnici v Pulju. — Franc Assmann, dragonec pri drag. polku št. 8, nadomestni kader, ubod s sulico; rezervna bolnica, Lubaczow. — Jakob Bartolome, marsgast pri c. in kr. mornarici, 11. stotnija, roj. 1886 v Lacareku, bolan, mornar. bolnica, Pulj. — Jurij Bele, četovodja pri polj. topnič. polku št. 39, bolan, rezerv. bolnica v Brčku. — Engelbert Božič, infanterist 4. pešpolka, 11. stotnija, roj. 1890., obstreljen, rezervna bolnica Lubaczow. — Anton Del Cott, bivši rač. podčastnik v sanitetnem odd. trdnj. bolnice št. 1, rojen 1. 1877. v Samsegu, bolan, mornar. bolnica, Pulj. — Vaclav Fiala, dragonec 8. drag. polka, nadomestni kader, roj. 1. 1889, zaboden s sulico, rezerv. bolnica Lubaczow. — Jožef Fink, infant. 4. pešpolka, 10. stot., roj. 1. 1891., obstreljen, rezerv. bolnica Lubaczow. — Siegfried Flesch, infant., roj. 1. 1886, obstreljen, rezerv. bolnica Lubaczow. — Tomaž Gerbič, topničar 4. trdnj. top. polka, 11. stot., roj. 1. 1882 v Gorici, griža, mornar. bolnica Pulj. — Jožef Glažar, infant. 79. pešp., 2. nadomest. stot., rojen 1. 1893. na Trstu, bolan, rezerv. bolnica v Otočcu. — Franc Koder, lovec 6. mejne lov. stot., roj. 1. 1889. v Hohenelbe, griža, voj. bolnica v Trebinju. — Jožef Kogej, orožnik, bos.-herc. žand. zbora, poljsko orož. poveljstvo št. 7., roj. 1. 1889. v Volski, strelna rana na glavi, voj. bolnica Trebinje. — Ivan Krakar, infant. kralj. ogr. črnovoj. bataljona 1/27, III. stot., bolan, rezerv. bolnica Banjaluka. — Ivan Levak, infanterist 27. ogr. domobr. pešpolka, 6. stot., bolan, rezerv. bolnica Brčko. — Jakob Lipovec, infant. 26. črnovoj. pešpolka, 10. stot., roj. 1. 1873., bolan, mornariška bolnica Pulj. — Karol Medved, infant. 4. pešp., 8. stot., strelna rana, rezerv. bolnica Lubaczow. — Anton Moličnik, črnovoj. infant. 26. domobr. pešp., 14. stot., roj. 1. 1874. v Logatcu, bolan, mornar. bolnica Pulj. — Franc Pavlin, infant. 79. pešp., 2. nadom. stot., roj. 1. 1893. v Reki, bolan, rezerv. bolnica Otočec. — Matija Pollak, dragonec 6. drag. pešpolka, 4. škadron, roj. 1892.,

bolan, rezerv. bolnica Lubaczow. — Anton Poznič, desetenik 26. črnovoj. pešp., 13. stot., roj. 1. 1875. v Celju, bolan, mornariška bolnica Pulj. — Rudolf Rade, sin. stražni paznik, 5. stot. c. in kr. vojne mornarice, roj. 1. 1888. na Malem Lošinju, bolan, mornar. bolnica Pulj. — Peter Radoj, infant. 22. ogr. dom. pešp., 2. stot., bolan, podružnica rezervne bolnice v Máros-Vásárhely. — Jožef Rak, poddesetenik 13. gorskega top. polka, kolona 5., bolan, rezervna bolnica Brčko. — Karol Rogl, infant. 102. pešp., 14. stot., roj. 1. 1891. v Pragi, bolan, rezerv. bolnica Brčko. — Alojzij Rozmarin, dragonec 6. drag. polka, nadomestni kader, ubod, rezerv. bolnica Lubaczow. — Lovro Sancin, mornar 1. razreda, 13. stot. c. in kr. mornarice, roj. 1. 1882. v Trstu, bolan, mornar. bolnica Pulj. — Jožef Schleich, infant. 94. pešpp., 6. stot., bolan, rezerv. bolnica Subotica. — Anton Spoljarič, četovodja 26. dom. pešp., 5. stot., bolan, rezerv. bolnica Brčko. — Leopold Sterk, nadomestni rezervist 6. pešp. 3., nadom. sto., bolan, rezerv. bolnica Subotica. — Ivan Štokovac, infant. 5. dom. pešp., 7. stot., roj. 1. 1879. v Oprtju, griža, mornariška bolnica Pulj. — Štefan Trulec, desetenik 16. pešp., 2. stot., strel v levo spodnjo roko z nalomom kosti, rezerv. bolnica Brčko. — Valentin Tušek, pionir, brzjajni polk, 13. odel., roj. 1882. v Bednji, Ivanec, bolan, garniz. bolnica Zagreb.

Posamezne sešitke »Dom in Svet« raznih letnikov ima na razpolago »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani po znižani ceni 10 v. za sešitek (torej samo desetina navadne prodajne cene, ki znaša K 1.— za sešitek). Pri nekaterih letnikih manjka samo po 1 sešitek do popolnosti. Ker obsega vsak sešitek obilico krasnih slik, mnogo pripovednega znanstvenega in poučnega berila, utegne zaloga v kratkem poiti. Pri urejevanju skladišč, smo to izjemno ceno razpisali, da pridobimo prostor.

Vsakdanji dohod

2649

g. mijejih plaščev s kapucami in dežnih plaščev

(Froschhaut). Cena od 15 kron naprej.

Ljubljansko skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5—6.

Sprejme se takoj

2608

mesarski pomočnik

pod zelo ugodnimi pogoji. - Oglasi na Poljanska cesta št. 27, Ljubljana.

Trgovski pomočnik

sprejme se takoj v trgovino z mešaním blagom. Kje, pove upravništvo tega lista pod št. 2623. (Znamka za odgovor.)

Sprejme se takoj

kuharica

ki je dobra gospodinja, v župnišču v Šmartnu pri Celju.

2621 3

Stanovanje.

Na Slovenskem trgu št. 8. se odda stanovanje v prvem nadstropju s 4 sobami in pritliklinami za november. Pripravno je za pisarno.

Več se izve pri hišniku.

2602

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo moško perilo se dobi po najnižjih cenah :: v manufakturni modni trgovini

Oglejte si zalogo, zahtevajte vzorce

L. KOSTEVČ Ljubljana Sv. Petra cesta 4